

Fredagsbladet

Uke 46, 13.11.2015

Fellesinformasjon

Velkommen til årets julemarked

Lørdag **21. november 2015 kl. 11–16.**

Vi gleder oss til å vise frem skolen og alt den har å by på av kunst, kultur, aktiviteter, hjemmelagde godsaker og mye mye mer. Ta med deg venner og familie og få med den spektakulære åpningsseremonien kl. 11:00!

For at julemarkedet skal gå rundt må alle bidra, dette er en obligatorisk skoledag for elevene, lærere og foreldre. Det er derfor viktig at alle bidrar, din innsats er helt nødvendig!

Det som gjenstår er

- 1 Innlevering av hjemmeproduksjon:** onsdag 18. november kl. 19:00–21:00 i skolens foaje.
- 2 Bakst:** leveres lørdag 21. november mellom kl. 09:00 og 10:30 på skolens kjøkken, sjekk bakeliste i Fredagsbladet eller på skolens hjemmesider.
- 3 Vakt:** Sjekk Fredagsbladet eller skolens hjemmesider. Vaktlistene er vedlagt i e-post-utsendelsen, og tilgjengelig på nettsiden under fanen «Julemarked». Finner du ikke din vakt? Hvis du leser pdf-filen i en pdf-leser, kan du trykke Ctrl og f, og skrive inn navnet du vil finne. Her er en direktelenke til vaktlisten:
http://www.nesodden.steinerskolen.no/Fredagsbladet/2015-16/Julemarked_vaktliste_131115.pdf

Vi har for første gang laget en vaktliste for hele skolen og barnehagene samlet.

Ved vaktbytter gjelder to ting:

1. Foreldre er ansvarlig for å bytte / finne erstatter selv.
2. Når det er gjort, send beskjed til Bente og Markus slik at de endrer vaktlistene
E-post til Bente: brekke.b.bente-alfakrøll@gmail.com

E-post til Markus: nauemarkus-alfakrøll-gmail.com

G leder oss til å få skolen til å skinne sammen med elever, lærere og foreldre!

Hilsen alle i julemarkedskomiteen

Bakeliste 2015

Barnehagene

Aurora: Høy, fin kake til wienerkafeen

Lille Aurora: Pepperkakekjærlighet/smykker (ca. 30 stk.)

Villrosen og Skogstjernen: Din yndlingskake

Solsikken: Mat til egen kafé, julemarkedrepresentanten fordeler oppgavene.

Skolen

Klasse 2A: Langpanne med focaccia

Klasse 2B: Fin kake til Wienerkafeen

3. klasse: Tre nybakte brød til delikatesserommet

4. klasse: Din yndlingskake

5. klasse: Kringle, skoleboller eller kanelboller (nybakte) til foajeens kafe

6. klasse: Vegetarpai i langpanne

7. klasse: Vegetarpai i langpanne

8. klasse: Din yndlingskake

9. klasse: Vegetarpai i langpanne

10. klasse: Høy, fin kake til Wienerkafeen

Maten leveres på skolen om morgenen på selve julemarkedsdagen, **lørdag 21. november mellom kl. 09:00 og 11:00.**

Husk å merke fat med navn og klasse.

Merk mat med ingredienser. Viktig at vi vet hva som er glutenfritt, laktosefritt, nøttefritt osv.

Lykke til!

Hilsen kjøkkengruppa Tove, Aina og Vibeke

Flyktningeimpuls høsten 2015

I høst ved skolestart oppstod et engasjement i kollegiet rundt utfordringene med flyktningestrømmen til Europa. Vi ønsket å sette dette på dagsorden for elevene gjennom kunnskap og bevisstgjøring, og vi ønsket å finne mulige alternativer hvor vi som skole kunne bidra inn i vårt lokalmiljø.

Tematikk rundt flyktninger har blitt tatt opp og bearbeidet på ungdomstrinnet i religionstimer og i klasselæreres fagtimer. Elevene har sett filmen «De andre» av Margret Olin, etterfulgt av et pedagogisk opplegg knyttet til denne.

Skolen har etablert kontakt med Nesodden kommune og Introsenteret ved Ingunn Frantzen. Vi, særlig elevene på andre trinn, har per i dag knyttet til oss en dame fra Eritrea, Tsega, som nå har språkpraksisplass i håndarbeidstimene i 2A og 2B sammen med Anne Marit og de andre lærerne der. Vi har også tilbudt kommunen en språkpraksisplass i tilknytning til vår kantine og regner med at det etter hvert kommer en person dit også.

Skolen, i samarbeid med kommunen og foreldre herfra, planlegger en konsert 12. desember klokken 18:00, til inntekt for flyktningsaken. Vårt bidrag er gratis bruk av skolens lokaler og kanskje kollegiet kan drifte kafé.

Elevene arbeider som vanlig med forberedelser til julemarkedet. Deres innsats er klasseproduksjoner i form av håndverk, forestillinger og skoleavis. Alt dette er med på å løfte julemarkedet og bidrar slik til inntekten. Elevene har i år et ønske om at noe av deres bidrag skal gå til flyktningsaken. Hva dette skal være er ikke avklart ennå, men et konkret hjelpetiltak som er knyttet opp mot barn og eventuelt skole, måtte være fint.

Våre visjoner var store! Det vi hittil har fått til er riktignok i mindre skala, men bra! Vi ønsker fortsatt å arbeide for at våre elever skal ha en opplevelse av og få et minne om, at skolen deres tar flyktningsituasjonen på alvor og bidrar med det den kan.

Hilsen kollegiet ved Torill og Ida

Lus

Lusa herjer på skolen. Skal vi bli kvitt den, må alle trå til! Vi oppfordrer at det innføres fredag som GREdag! Ta en nøye lusesjekk hver fredag! Gode tips om lus og lusesjekk finner dere her! <http://www.hodelus.no>

Husk at det er viktig at alle barn med langt hår har håret i strikk og gjerne i fletter.

God GREdag! Mvh kollegiet

Adventshage

Den 30. november er det adventshage for 2., 3. og 4. klasse i eurytmisalen. Tidspunktene for de ulike klassene er:

Kl. 2A: 16:30

Kl. 2B: 17:15

3. kl.: 18:00

4. kl.: 19:00

Mer informasjon kommer når det nærmer seg. Sangene kan dere begynne å øve på alt nå. Tekstene vil i løpet av helgen bli å finne på nettsiden!

Hilsen kollegiet

Dokumentarfilm om Nesodden – og vår skole

Det er nylig utgitt en dokumentarfilm om Nesodden. Der forekommer vår skole, som den eneste av bygdas skoler, med estetiske bilder og tre intervjuer; ett med Winfried og to med malende elever fra forenhverende 10. klasse. De to framstår som rolige og veltalende. Filmen varer i 30 minutter, og det følger med en 16 siders bok. Selges lokalt på Nesodden, f.eks. på Kafe Tangenten, Notabene på Tangen og flere dagligvarebutikker på Nesodden.

Hilsen Winfried og Axel

Referat fra FAU-møte, Tirsdag 27.10.2015

Tilstede: Paal Wergeland, Per Nordanger, Øivind Nergård, Katy Bartschick, Anna Camilla Smit, Snorre Synnestvedt, Jørn Pedersen, Mikkel Sandemose og Kirsten Grundt

Fra Julemarkedskomiteen: Tore Aslaksrud og Camilla Solland

Fraværende: Kjersti Kristengård

1. Signering på bekreftelse av valg av nye styremedlemmer.

Dokumentene var ikke med, Mikkel skulle ordne dette via e-post.

2. FAU har henvendt seg til skolen og bedt om en redegjørelse for bruken av anmerkninger.

En rekke foreldre og elever opplever at bruken av anmerkninger kan være vilkårlig og lite rettferdig og at dette praktiseres ulikt blant lærerne.

Elin (trinnleder for ungdomstrinnet) ga en muntlig redegjørelse for FAU. FAU ønsker også en skriftlig tilbakemelding slik at senere utvalg kan se at problemstillingen er belyst og diskutert med skoleledelsen.

Lærerkollegiet har diskutert problemstillingen på to møter. Dette har ført til en økt bevissthet om praktiseringen, og færre anmerkninger har vært gitt så langt i høst. Alle skal vite hva de har å forholde seg til og elevene skal orienteres når de får anmerkninger.

Det ble tatt opp at ordensreglene bør revideres og oppdateres. Vi avventer skriftlig tilbakemelding fra skolen.

3. Skoletur i 10. klasse. Hvem betaler for turen, og skal dette legges inn i skolepengene?

Dette er en problemstilling som lenge har vært diskutert i FAU. Ordningen slik den praktiseres i dag har gitt opphav til mye unødvendige diskusjoner og uenighet om hvor og hvordan disse turene skal gjennomføres.

Kjersti og Ida har diskutert muligheten for å dekke dette inn via skolepengene. Da vil alle turene i skoletiden være i skolens regi. Det gir både praktisk og økonomisk forutsigbarhet til elever, lærere og foreldrene.

Det er en samstemt enighet i FAU om dette. Vi ønsker at turene skal dekkes av skolen. Kjersti har påtatt seg å skrive en formell henvendelse til skolen vedrørende dette.

4. Fordeling av årets julemarkedsmidler

I korte trekk: Ida forklarte at noen ved skolen hadde en impuls om å iverksette en rekke tiltak for å hjelpe flyktninger. Intensjonen var at dette skulle gjøres på flere arenaer, gjennom pedagogiske opplegg med barna og andre tiltak, herunder også involvere julemarkedet i noe grad.

FAU var positive og ba om noe mer konkret.

Neste møte fikk vi en redegjørelse av Torill, men da dette fremdeles var på et idestadium ba FAU om en tydeligere redegjørelse. Torill sendte så på oppfordring fra FAU en e-post til samtlige medlemmer av FAU hvor det ble utdypet noe mer hvordan dette var tenkt. Ida redegjorde også for dette på møtet.

Det er et stort ønske om å bidra og engasjere oss i den pågående flyktningkrisen som rammer mange uskyldige mennesker og som vi nå er vitne til. Problemet har vært å få meislet ut hvordan dette kan og bør gjøres.

- **Bruke hele eller deler av julemarkedsmidlene.**

Julemarkedskomiteen ved Camilla og Tore deltok i diskusjonen og redegjorde for synspunkter som var kommet fram i julemarkedsmøtene.

Proessen har vært svært uryddig. Elever har fått beskjed om at deres bidrag til julemarkedet i år skal gå til flyktninger uten at julemarkedskomiteen og FAU har vært orientert om dette.

Det var en del diskusjon rundt bruken av inntektene fra julemarkedet i møtet. I korte trekk:

- Viktig at noe som gjøres i beste mening ikke undergraver fremtidig engasjement for julemarkedet.
- Det har vært dårlige erfaringer med «butikk i butikk», eller boder med et eget formål som ikke er en del av selve markedet.
- Foreldrenes bidrag til julemarkedet er obligatorisk, og det er problematisk for representantene å bestemme på vegne av alle foreldrene at disse inntektene skal gå til et annet formål på kort varsel.
- Hvis en overvekt av inntektene skal gå til veldedig formål i fremtiden, må dette være godt fundert blant foreldrene, og deltakelse må være frivillig i større grad enn i dag.
- Det er bred enighet om at denne diskusjonen ikke kan komme hvert år.

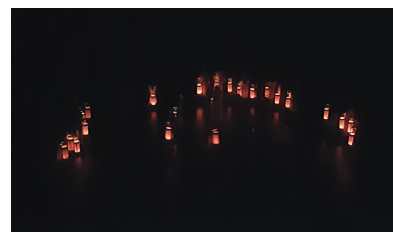
Konklusjon: Det er ikke noe ønske om å reversere det som er igangsatt blant elevene. Inntektene fra elevstyrte boder mm. vil i år gå til flyktningarbeid, men det vi ikke bli ført detaljinntekter for hver bod. Alle inntektene fra markedet går som vanlig inn til felles pott, men et større beløp fra inntektene fordeles til flyktningeformål. Skolen sender en søknad til FAU i etterkant av julemarkedet. Da dette kan koples til det pedagogiske opplegget som er iverksatt denne høsten, åpnes for å gi mer enn de fastlagte 10 % til veldedig formål i år. Det skal ikke reklameres for at visse ting/arrangementer selges til inntekt for flyktninger på markedet. Inntektene skal heller fordeles i etterkant.

- **FAU ønsker å følge opp «flyktning-impulsen» fra skolen.**
Det ble foreslått at arrangementet i mars kan ha en «flyktning-profil» som foreldre, elver og skolen kan samles om og der vi samlet skaper ytterligere inntekter til dette formålet.
- **Kyssesyken.** Avsluttet sak eller skal det gjøres noe mer?
Utsettes til neste møte.

Vennlig hilsen FAU

Lanternefest og lyseurytmi

Kollegiet sender en hjertelig takk til 5. klasse og alle involverte foreldre og lærere for en flott forestilling i salen. Stor takk også til alle som deltok i arrangementet etterpå. Det er en glede å feire lyset i denne mørketiden.

Vennlig hilsen kollegiet

Planleggingsdag for kollegiet ti. 17.11.

Det blir en felles planleggingsdag for kollegiet tirsdag den 17.11. Skolen slutter senest 12:30. Det blir SFO etter skoletid som vanlig.

Vennlig hilsen kollegiet

Lærerstevnet 2015 All verdens tid

Felleslærerstevnet ble avholdt 15.–17. oktober i år. Stevnet hadde hovedtema TID. Temaet ble behandlet på mange ulike måter med forskjellige perspektiver og inneholdt både tankevekkende spørsmålsstillinger og utfordringer til alle som jobber i det pedagogiske; i foredragsform, gjennom gruppearbeid og i samtaler i løpet tre konferansedager.

Som en oppfriskning for de som var tilhørere på konferansen i oktober og til glede for nye lesere har vi gleden av å gjengi noe av konferansens innhold i form av manus eller artikler som lå til grunn for noen av foredragene på stevnet.

Se lenke: <http://www.rshoyskolen.no/aktuelt-forside/2015/11/10/artikler-og-manus-fra-lrerstevnet-2015.html>

Vennlig hilsen kollegiet

Klassene

Klasse 2A og 2B

Fra julemarkedsrepresentantene

Her følger informasjon og veiledning til oppgavene for de som følger vaskelista i 2. klasse. (For informasjon angående egenproduksjon, fellesproduksjon, bakeoppgaver og loddbøker se julemarkedets hjemmeside/fredagsbladet.)

Vakt

Dere får tildelt en vakt, fredag kveld eller på selve julemarkedet. Hver vakt har en vaktleder, ta kontakt med den personen om du lurer på noe. (Se vaktlisten når den kommer)

Julemarkedet er obligatorisk for alle foreldre og dere har selv ansvar for å organisere en vikar eller bytte vakt dersom det skulle bli nødvendig. Bytter du vakt/finder vikar skal vaktleder informeres om dette.

Utemarkedet

Dere som har vakt her, husk nok varmt tøy og godt fottøy.

Wienercafeen

Dere som har vakt under markedet stiller i pent klassisk tøy; svart kjole/benklær med hvitt/sort forkle og pen hvit skjorte. Gjerne sløyfe i halsen. Ta med: Kjøkkenhånduker, kakespader, og kandelabre om du har.

Dere som har riggevakter fredag ettermiddag og lørdag ettermiddag kan ta med vanlig tøy. På fredag kveld er gardintrapp og tape/stiftepistol lurt hvis du har.

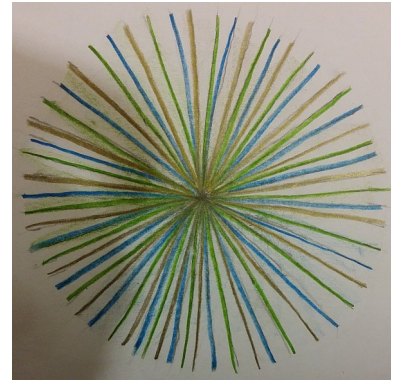
Her kan du se referansebilder for bekledning, kaker og utstyr til Wienercafeen:
<https://www.pinterest.com/mikkelsandemose/julemarkedet-wienercafeen/>

Vennlig hilsen Julemarkedsrepresentantene v/ Kristin Sandemose

6. klasse

Geometri. Er det ikke utrolig hva barna får til? Og dette uten passer og linjal. Vi øver opp hånd og øye til å se, beregne og tegne geometriske basisformer på et ganske godt nivå! Det fordrer og gir en helt annen indre kraft enn det å gå rett på hjelpemidlene, da hadde vi ikke anstrengt oss, ikke sett så nøye etter som vi gjør nå. I dag tror jeg ingen merket at det var friminutt før jeg selv oppdaget hva klokken var. Geometri tar oss ut i det store rommet.

Leksetime

Vi har i år leksetime rett etter gymmen. Det betyr at man må ta turen tilbake til skolen hvis man har gym på Berger. Noen velger å gjøre dette, andre benytter sjansen til å dra rett hjem derfra. Jeg anbefaler alltid leksetime, både for å skape et selvstendig arbeids- og samarbeidsmiljø i klassen, og pga. nytten ved å ha en kompetent lærer til stede. Men enkelte av de som jeg vet – ifølge deres foreldre – at skal gå på leksetime, har ofte andre avtaler. Derfor ber jeg dere, kjære foreldre, vær veldig tydelige overfor barna på hva dere vil her, og gi gjerne meg beskjed på e-post dersom dere ønsker min hjelp. Dette er jo bare et tilbud, men det er noe med å gripe sjansen og kanskje skape gode rutiner.

God helg fra Kirsten

7. klasse

Kjære foreldre. Jeg sender nå ut innkalling til elev-foreldresamtalene. Det er Helge Resell som har samtalene med dere. Det er jeg glad for. Han kjenner barna godt, og har mye kontakt med klassen. Samtalene starter mandag 23.11., og det settes av en halv time til hver. Dere er satt opp etter klasselisten. Dersom noen trenger å bytte tid må dere gjøre det innbyrdes. Husk å gi beskjed på sms til Helge! Han har telefon 993 13 755.

Vi har nå kommet godt inn i Romerrikets historie. Barna har i lekse hver dag å ferdigstille tekst og tegning i silkebøkene sine. Den siste uka har mange latt være å tegne ferdig. Jeg ber dere derfor å se i bøkene til barna av og til, og hjelpe dem i gang hvis dere ser de trenger det. Bortsett fra det, så vil jeg si at de virkelig har blitt gode til å skrive egne tekster. De leser opp tekstene sine om morgenen, og det er veldig mye bra å høre. Jeg sjekker ikke rettskrivingen nå, selv om den hele tiden er i fokus. Nå har jeg mest oppmerksomhet på skriveglede, formuleringsevne og flyt.

Vi holder på med eskebretting til fiskedammen på julemarkedet. De er superraske og effektive bretteere. Dette blir bra.

Helge har også begynt å øve Draumkvedet med oss. Vi har en liten sangstund hver morgen med ham. Så minner jeg enda en gang om innesko/tøfler.

God helg. Hilsen Nuri

8. klasse

Hei! Takk for hyggelige konferansetimer så langt. Regner med at resten blir like hyggelige. Fint å endelig få møtt de fleste. På mandag starter 8. klasse med geometriperiode, og da må alle ha passer, linjal og blyant. Ellers sees vi på foreldremøtet på tirsdag.

God helg! Hilsen Thomas

10. klasse

Stella Polaris

Neste uke har 10. klasse Stella Polaris – de skal lage et «gateteatershow» for å åpne julemarkedet neste lørdag. Det blir en spennende, lærerik, morsom og utfordrende uke. Hold dere friske!

Ta på løse klær (som er gode å turne i) og husk vannflaske og god matpakke hver dag!

Hilsen Silje

Biologi

10. klasse er nå godt i gang med hovedfagsperioden i biologi. Temaet i år er menneskekunnskap med vekt på livets store mysterium, menneskets tilblivelse. Vi har hatt om pubertet og kjønnsmodning, om de mannlige- og kvinnelige kjønnsorganene, menstruasjonssyklusen, og om befruktning, embryologi og fosterutvikling. Vi skal også ta for oss svangerskapet og fødsel, prevensjonsmidler, kjønns sykdommer, abort mm. Vi har så langt hatt mange «magiske øyeblikk», med en svært lydhør og engasjert klasse, og fine og nære samtaler. Dette er stoff som berører de fleste, og det er flott å få jobbe med klassen. Vi har en uke til med faget. Siste dagen i perioden, fredag 20.11., blir det en prøve, og hovedfagsboken skal innleveres. Elever som har hatt sykefravær, og av den grunn må ha lengre tid på å ferdigstille boken sin, kan gjøre avtale med meg om forlenget innleveringsfrist.

God helg! Hilsen Elin Larsen

Annet

Halloween

Halloween har fått fotfeste blant barna. Derfor har kollegiet studert denne nye festen, som er uvant for oss voksne. Jeg holdt foredrag om temaet, og et liknende foredrag av meg er på nettet nå.

Du googler:
Youtube + halloween + Winfried Walther
Foredraget er delt i to episoder.

Jeg har også utgitt en tysk utgave. Den er kortere og ble filmet ute foran en fjellvegg.

Hilsen Winfried Walther

Vaskeliste

	Uke 47 (16.–20.11.)	Uke 48 (23.–27.11.)	Uke 49 (30.11–04.12.)
Kl. 2A	Lindbäck/Andersen	Berg-Jacobsen	Hruza/Tothammer
Kl. 2B	Torjesen/Ianotta	Viestad	Piercey/Åkesson
3. kl.	Schiøtz-Poulsen	Smeby	Lunde/Villegas
4. kl.	Erdvik/Flåtten	Hirkow	Hirkow
5. kl.	Grundt/Smit	Efraidsen/Sander	Solbø/Rodrigues
6. kl.	Lund/Holm	Helge/Strøm	Ramsholt/Aslaksby
7. kl.	Seglen	Johnsen/Wiggen	Uteng/Da Silva
8. kl.	Gaupseth/Kløver	Luitjens/Janke	Luitjens/Janke
9. kl.	Bøgeberg/Strand	Fagerli/Simonsen	Fagerli/Simonsen
10. kl.	Flikke	Brekke/Bøhn	Nordstrøm/Sæbøe-Larssen

NB: Vaskedager er mandag og onsdag! Vasketid er fra kl. 16.30 til kl. 20.00. Hvis de oppsatte datoene ikke passer, må du bytte med noen. Bare klasserommet vaskes. Vaskeinstruks er oppslått på innsiden av skapdøren i hvert klasserom.

Hovedinngangen vil alltid stå åpen, bruk denne. Oppsøk tilsynsvakten, og kvittér deg ut hos ham/henne. Tilsynsvakten låser opp klasserom og bøttekott for deg.

Har du ikke tid eller anledning til å vaske selv kan en våre velvillige elever vaske for deg for kr 100 per gang (kr 200 per uke). Listen over vaskere finner du her: <http://www.nesodden.steinerskolen.no/vaskere>

Obs! *Tekst/materiell til Fredagsbladet sendes skolen (fredagsbladet krøllalfa steinerskolen.no), merket «Fredagsbladet» innen torsdag kveld kl. 21:00 for å kunne bli med i ukens utgave.*
 Ansvarlige for Fredagsbladet er: Jonas Moen og Axel Bojer